

7. INTEGROINNIN SOVELLUKSIA

7.1 SIIVUTTAMINEN JA PYÖRÄHDYSKAPPALEET

7.1.2 Pyörähdyskappaleen tilavuus

Olkoon R käyrän $y = f(x)$ ja x -akselin väliin jäävä alue välillä $[a, b]$. Alue R pyörähtää x -akselin ympäri, jolloin muodostuu kolmiulotteinen kappale.

Kohdassa $x \in [a, b]$ poikkileikkauksen pinta-ala on

$$A(x) = \pi |f(x)|^2 = \pi f(x)^2.$$

Pyörähdyskappaleen tilavuus on siis siivutusmenetelmän perusteella

$$V = \pi \int_a^b f(x)^2 dx.$$

Esimerkki. Lasketaan r -säteisen pallon tilavuus. Pallo muodostuu, kun käyrän $y = \sqrt{r^2 - x^2}$ (määritelty välillä $[-r, r]$) ja x -akselin rajaama alue pyörähtää x -akselin ympäri. Saadaan

$$\begin{aligned} V &= \pi \int_{-r}^r \sqrt{r^2 - x^2}^2 dx \\ &= \pi \int_{-r}^r (r^2 - x^2) dx \\ &= 2\pi \int_0^r (r^2 - x^2) dx \\ &= 2\pi \left[rx^2 - \frac{x^3}{3} \right]_{x=0}^r \\ &= \frac{4\pi r^3}{3}. \end{aligned}$$

VIITTEET

- [1] R. A. Adams and C. Essex, *Calculus: a complete course*, Ninth edition, Pearson, Ontario, 2018. Sivu 291.